

ÕIGUSKANTSLER

Adressaat
Aadress

Teie

nr

Õiguskantsler 7.10.2011 nr 6-2/110516/1104972

Seisukoht vastuolu mittetuvastamise kohta

Lugupeetud

Pöördusite minu poole avaldusega, milles tõstasite küsimusi Vabariigi Valitsuse 13.01.2000 määruse nr 15 "Kaitseliidu põhikirja kinnitamine" (põhikiri) võimalikust vastuolust Eesti Vabariigi põhiseadusega (PS).

Analüüsinud kõnealust küsimust kehtiva õiguse ning Kaitseministeeriumi, Kaitseväe ja Kaitseliidu seisukohtade valguses sedastan, et **tuvastasin 13.01.2000 määruse nr 15 "Kaitseliidu põhikirja kinnitamine" punkti 3.31 formaalse vastuolu Eesti Vabariigi põhiseadusega. Samas leian, et nimetatud põhikirja punktis sisalduv tegevteenistuja keeld saada valitud Kaitseliidu kollegiaalsesse organisse on materiaalselt Eesti Vabariigi põhiseadusega kooskõlas.**

Asjaolud ja menetluse käik

1. Tõstasite avalduses küsimuse sellest, kas Eesti Vabariigi põhiseadusega on kooskõlas olukord, kus Kaitseliidu liikmeks olev kaadrikaitseväelane ei tohi kuuluda nt maleva juhatusse, kuna põhikirja punkti 3.31 järgi ei valita tegevteenistuses¹ olevat kaitseväelast Kaitseliidu kollegiaalsesse organisse, välja arvatud vanematekogusse.

2. Pöördusin 11.04.2011 teabe nõudmisega nr 6-2/110516/1101849 kaitseministri poole asjakohase teabe saamiseks².

¹ Kaitseväeteenistuse seaduse § 2 lg 3 punktide 1–3 järgi on tegevteenistuseks ajateenistus, lepinguline teenistus ja osavõtt õppekogunemisest.

² Esitasin kaitseministrile järgmised küsimused: "1. Millisel objektiivsel kaalutlusel on peetud vajalikuks keelata tegevteenistuses oleva kaitseväelasele osalemine Kaitseliidu kollegiaalsete organite töös ning milliseid organeid nimetatud piirang hõlmab? Samuti hinnake palun nimetatud keelu kooskõla Eesti Vabariigi põhiseadusega. 2. Palun lisage vastusele koopia põhikirja eelnõu seletuskirjast. 3. Kaitseliidu seaduse § 9 lõike 8 järgi loetakse Kaitseliitu ametisse nimetatud lepingulises tegevteenistuses olev kaitseväelane ja Naiskodukaitse liige loetakse Kaitseliidu tegevliikmeks. Selgitage palun, kas põhikirja punktist 3.31 tulenev piirang laieneb ka neile tegevteenistuses olevatele kaitseväelastele, kes on Kaitseliitu ametisse nimetatud. 4. Põhikirja punktist 3.31 tulenev piirang laieneb kõikidele tegevteenistuses olevatele kaitseväelastele. Selgitage palun, kuidas toimitakse juhul, kui nt inimene on Kaitseliidu kollegiaalse organi liige, ning kutsutakse õppekogunemisele. Kas sellisel juhul vabastatakse inimene kollegiaalse

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

3. Kaitseminister vastas 13.05.2011 kirjaga nr 1.1-26/1486 ning selgitas, et tulenevalt PS §-st 125 ei tohi ükski tegevteenistuses olev isik olla muus valitavas ega nimetatavas ametis, ega osa võtta ühegi erakonna tegevusest. Kaitseminister asus seisukohale, et nimetatud sätte eesmärgiks on peamiselt tagada kaitseväelaste erapooletus ning vältida võimalike huvide konfliktide tekkimise võimalusi. Kaitseminister lisas: "Nii näiteks on Kaitseliidus ametikohti, kus asub kaadrikaitseväelane, kelle teenistust korraldavaks ülemaks on Kaitseliidu ülem. Kaitseliidu seaduse kohaselt viib juhtorgani otsused täide Kaitseliidu ülem. Seega tekib läbi kaadrikaitseväelase juhtorgani liikmeks valimise vastastikkuse mõjutamise võimalus. Piirang ei saa piirduda vaid Kaitseliidus teenistuses oleva kaadrikaitseväelasega, kuivõrd lähtuvalt tegevteenistuse eripärast võib kaadrikaitseväelaset igal ajahetkel suunata tema nõusolekuta uuele teenistuskohale, mis võib olla ka Kaitseliidus."

4. Kaitseminister toonitas vastuses, et: "Arvestada tuleb asjaolu, et Kaitseliidu tegevus põhineb eelkõige vabatahtlikkusel ning seetõttu on oluline vabatahtlike kaasamine Kaitseliidu otsustusprotsessi. Riigikaitseliste huvide esindamine on tagatud juhtorganitesse ametikoha kaudu kuuluvate kaadrikaitseväelaste kaasamise teel. Kaadrikaitseväelaste juhtorganitesse valimise lubamine lisaks ametikohajärgsele kuulumisele võib tekitada huvide konflikti ning osutada takistuseks Kaitseliidu teiste ülesannete ja tegevuste, sealhulgas noorsootöö, edendamisel. "

5. 20.09.2011 toimus Õiguskantsleri Kantseleis nõupidamine, millel osalesid Kaitseministeeriumi, Kaitseväe ja Kaitseliidu esindajad.

6. Nõupidamisel osalenud Kaitseministeeriumi, Kaitseväe ja Kaitseliidu esindajate seisukohad olid arutatud küsimustes ühtlangevad ning seetõttu viitan nõupidamisel toodud informatsiooni kajastamisel Kaitseministeeriumi, Kaitseväe ja Kaitseliidu esindajatele ühtselt mõistega "esindajad."

7. Esindajad rõhutasid nõupidamisel vajadust tagada ka edaspidi see, et Kaitseliidu kollegiaalsesse organisse ei valitaks tegevteenistujaid. Esindajate hinnangul on tegevteenistujate Kaitseliidu kollegiaalsesse organitesse mitte valimise üheks ning peamiseks eesmärgiks minimeerida võimaliku huvide konflikti tekkimise oht ning tagada see, et Kaitseliidu sõjaline ning vabatahtlik pool (nii organisatsiooniliselt kui ka erinevate tegevuste näol) oleks tasakaalus.

8. Esindajate hinnangul on oluline tähele panna seda, et Kaitseliit ei ole üksnes sõjalist väljaõpet pakkuv organisatsioon, vaid Kaitseliidul on ka palju teisi ülesandeid, mida tuleb täita. Esindajad selgitasid, et kui Kaitseliidu sõjalise väljaõppe taseme ning korralduse eest vastutab ennekõike kaadrikaitseväelasele Kaitseliidu ülem ning ka teatud kollegiaalsesse organitesse ametikoha järgselt kuuluvad kaadrikaitseväelased, siis tuleb tagada ka see, et ka Kaitseliidu vabatahtlike huvid oleks võimalikult paremini tagatud. Teisisõnu on esindajate hinnangul vajalik tagada see, et Kaitseliit ei tegeleks üksnes ja ainult sõjaväelise väljaõppega ega muutuks organisatsioonina täiesti kaitseväelaseks korraldatuks – oluline on tagada sõjaväelise väljaõppe ja vabatahtlikkuse osakaalu mõistlik tasakaal. Esindajate hinnangul on nimetatud tasakaalu säilitamise seisukohalt äärmiselt oluline, et kollegiaalsesse organitesse, mille kujundada on lisaks üksiküsimuste lahendamisele ka Kaitseliidu organisatsiooni üldine edasine areng, ei kuuluks ebaproportsionaalselt palju tegevteenistujaid, kuna sellisel juhul võivad kollegiaalse organi otsused olla liigselt kantud sõjaväelise väljaõppe ning vähem vabatahtliku elemendi arendamise soovist.

---

organi tööst või töö peatatakse õppekogunemise ajaks? Kuidas toimitakse aga juhul, kui Kaitseliidu kollegiaalse organi liige asub ajateenistuses täitma riigikaitsekohustust või astub lepingulisse teenistusse?"

9. Esindajad lisasid, et nende hinnangul ei ole karta, et olukorras, kus tegevteenistujaid Kaitseliidu kollegiaalsetesse organitesse ei valita, võiks Kaitseliidu vabatahtlik pool liigselt hakata domineerima nt sõjaväelise väljaõppe jmt üle. Selleks, et sellist olukorda vältida, kuuluvad teatud kollegiaalsetesse organitesse tegevteenistujad ametikohajärgselt ning kuna ka Kaitseliidu ülem on kaadrikaitseväelane, on võimalik tagada, et Kaitseliidu sõjaväelise väljaõppe pool varju ei jääks. Samuti lisasid esindajad, et kollegiaalsetel organitel on sõjalist väljaõpet puudutavate küsimuste osas ainult nõuandev sõnaõigus.

10. Kokkuvõtvalt asusid esindajad seisukohale, et tegevteenistuja keeld saada valitud Kaitseliidu kollegiaalsesse organisse tuleneb peamiselt vajadusest tagada Kaitseliidu sõjaväelise ning vabatahtlikkuse mõistlik tasakaal. Kui sõjaväelise poole jätkusuutlikkus on tagatud sellega, et sõjaväelise väljaõppe seisukohalt olulisi küsimusi otsustab Kaitseväe juhataja ja viib ellu kaitseväelasest Kaitseliidu ülem ning lisaks on ka kollegiaalsetes organites kaitseväelaste hääl esindatud, siis vabatahtlikkuse elemendi võimalikult paremaks säilitamiseks on esindajate sõnul üheks võimaluseks tagada see, et Kaitseliidu sõjaline pool ei hakkaks domineerima. Kaitseliidu sõjalise poole võimaliku domineerimise vältimiseks ongi vajalik tagada, et Kaitseliidu kollegiaalsetesse organitesse saaksid valitud üksnes ja peamiselt n-õ Kaitseliidu vabatahtlikkuse poole esindajad, lisasid esindajad.

Asjassepuutuvad sätted

11. Eesti Vabariigi põhiseadus:

"§ 29 Eesti kodanikul on õigus vabalt valida tegevusala, elukutset ja töökohta. Seadus võib sätestada selle õiguse kasutamise tingimused ja korra. [...]"

§ 125 Tegevteenistuses olev isik ei tohi olla muus valitavas ega nimetatavas ametis ega osa võtta ühegi erakonna tegevusest."

12. Kaitseväeteenistuse seadus:

"§ 181. Erakonda kuulumise piirang

(1) Kaitseväes on erakondlik tegevus keelatud. Kaadrikaitseväelane ei tohi kuuluda erakonda.

[...]

(2) Kaitseväelane ei tohi käsu- ja distsiplinaarvõimu kasutada erakondlikes huvides.

[...]

(4) Õppekogunemisel osalev reservväelane ei tohi tegevteenistuse ajal osa võtta erakonna tööst.

§ 182. Kuulumine relvi valdavasse ühingusse või liitu

Kaitseväelane ei tohi kuuluda relvi valdavasse ühingusse või liitu. Keeld ei laiene kuulumisele Kaitseliitu ja Eestis registreeritud jahimeeste või spordiseltsi."

13. Põhikiri:

"3.31 Kaitseliidu kollegiaalsetesse organitesse võib valida täisealisi tegevliikmeid. Tegevteenistuses olevat kaitseväelast ei valita Kaitseliidu kollegiaalsesse organisse, välja arvatud vanematekogusse. Kaitseliidus on hääleõigus täisealistel tegevliikmetel."

Õiguskantsleri seisukoht

14. Keeld saada valitud Kaitseliidu kollegiaalsesse organisse riivab tegevteenistuja õigust vabalt valida tegevusala.

15. Põhiõiguste piirang on põhiseadusega kooskõlas juhul, kui see on nii formaalselt kui ka materiaalselt põhiseaduspärane.

16. Formaalse põhiseaduspärasuse kohaselt on vajalik, et põhiõiguste või –vabaduste piirang tuleneks seadusest. Siinkohal tuleb lisada, et nõuet põhiõiguste või –vabaduste piirangud seaduses sätestada, ei muuda ka see, et põhiseaduses endas on sätestatud tegevteenistuses olijale keeld olla mõnes teises valitavas või nimetatavas ametis või osa võtta erakonna tööst. Nõue sätestada tegevteenistuses olijate keeld kuuluda mõnesse teise ametisse seaduses, kehtib ka arutlusalusel juhul.

17. Kõnealusel juhul tuleneb tegevteenistuja keeld saada valitud Kaitseliidu kollegiaalsesse organisse Vabariigi Valitsuse määrusest. Iseenesest ei ole välistatud, et põhiõiguste või –vabaduste piirangud tulenevad erandlikel juhtudel ka määrusest. Siiski peab määrukses põhiõiguste ja –vabaduste piiramiseks sisalduma seaduses volitusnorm määruse andmiseks. Volitusnormis tuleb selgelt ning üheselt ära näidata määruse andmise eesmärk ning määratleda see, millise sisu ning ulatusega määrust võib anda.

18. Avaldusalusel juhul vastav volitusnorm puudub. Seega võib leida, et tegevteenistuses oleva inimese piirang saada valitud Kaitseliidu kollegiaalsesse organisse on formaalselt vastuolus Eesti Vabariigi põhiseadusega.

19. Kui tavapäraselt lõppeb õigustloova akti põhiseaduspärasuse hindamine siis, kui on tuvastatud formaalne vastuolu põhiseadusega, siis seekord pean vajalikuks hinnata nimetatud keeldu ka sisulisest aspektist (materiaalselt). Viimast ennekõike seetõttu, et Kaitseministeerium on ette valmistamas uut Kaitseliidu seadust, mille § 30 lõike 4 järgi ei ole tegevväelasel õigust saada valitud Kaitseliidu kollegiaalsete organite liikmeks.

20. Kaitseliidu eelnõu seletuskirjas selgitatakse piirangut järgmiselt: "Samuti piiratakse tegevväelaste õigust olla valitud kollegiaalsetesse organitesse. PS § 125 kohaselt ei tohi tegevteenistuses olev isik olla muus valitavas ega nimetatavas ametis. Sätte eesmärgiks on tagada kaitseväelase erapooletus. PSi kommenteeritud väljaande põhjal on hõlmatud nimetatud piiranguga kõik riigi- või muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute ametid, piirang ei kehti MTÜdele. Valitav või nimetatav amet ei piirdu riigiametiga vaid hõlmab ka muid ameteid, kus isikul on ametiseisund kellegi suhtes või eriline staatus või allub teisele isikule tööalaselt. PSis ei ole silmas peetud ainult tasu eest töötamist, vaid see hõlmab ka tasustamata ametikohti, nt valimine kollegiaalse organi liikmeks KLis. KLis järgitakse juba pikemat aega nimetatud praktikat."³

³ Kaitseliidu eelnõu seletuskiri lk 44–45. Kättesaadav: <http://eelvoud.valitsus.ee/main/mount/docList/6d2d693e-dee3-4b67-b0cc-d48a5575b913#bH3ErT9d> (18.09.2011).

21. Põhiõiguse või –vabaduse piirangu sisuline (materiaalne) kontroll seisneb hinnangu andmises sellele, kas nimetatud piirang on sobiv, vajalik ja mõõdupärane (proportsionaalne kitsamas mõttes). Sobivaks võib piirangut pidada juhul, kui see aitab kaasa eesmärgi saavutamisele. Ebasobiv on piirang juhul, kui see mitte mingil viisil ei aita kaasa selle eesmärgi saavutamisele, milleks piirang ellu kutsuti. Piirangu vajalikkuse kontrollimisel tuleb anda hinnang sellele, kas ei eksisteeri mõnd teist eesmärgi saavutamiseks sama efektiivset meetet, mis inimese põhiõigusi või –vabadusi vähem piiraks. Ebavajalikuks võib konkreetset põhiõiguste või –vabaduste piirangut pidada juhul, kui oleks võimalik kasutada mõnd eesmärgi saavutamiseks sama efektiivset meetet (mh nt mõnd teistsugust põhiõiguste või –vabaduste piirangut), mis aga inimese põhiõiguseid ja –vabadusi hinnatavast piirangust vähem piiraks. Piirangu mõõdupärasuse kohta seisukoha kujundamisel tuleb ühelt poolt kaaluda piiranguga saavutatava eesmärgi olulisust ning teisalt piirangu negatiivse mõju ulatust ning intensiivsust inimese põhiõigustele ja –vabadustele. Kui piirangu eesmärgi saavutamise vajadus kaalub üles põhiõigustesse või –vabadustesse sekkumise, on piirang mõõdupärane, vastasel korral aga mitte.

22. Tegevteenistujate tegevusala valimise piirangu, mis seisneb selles, et neid ei tohi valida Kaitseliidu kollegiaalsesse organisse, eesmärgiks on kaitseministri ning Kaitseministeeriumi, Kaitseväge ja Kaitseliidu esindajate sõnutsi tagada see, et Kaitseliidus oleks võimalikult hästi esindatud ka vabatahtlik ning mitte ainult sõjaväelise väljaõppele suunatud pool. Tegevteenistujate keeld saada valitud Kaitseliidu kollegiaalsesse organisse, võib aidata kaasa sellele, et kollegiaalsete organite otsustused ei kaldu eelistama üksnes Kaitseliidu sõjaväelise väljaõppe poolt, vaid võimaldavad arvestada ka Kaitseliidu vabatahtliku elemendiga. Seetõttu võib nimetatud piirangut pidada eesmärgi saavutamiseks sobivaks.

23. Piirangu vajalikkuse hindamisel tuleb aga küsida, kas Kaitseliidu vabatahtliku olemuse tagamiseks ei ole võimalik tarvitusele võtta mõnd teist meetet, mis on oma toimelt tegevusala piiranguga sama efektiivne, kuid piirab tegevteenistujate õigusi vähem. Kaitseministri ja erinevate asutuste esindajate hinnangul on selleks, et Kaitseliidus oleks tagatud sõjalise väljaõppe huvide kaitse, määratud Kaitseliidu kollegiaalsetesse organitesse kaadrikaitseväelasi, kelle kuulumine nendesse organitesse tuleneb nende ametikohast. Sama eesmärgi saavutamiseks on esindajate hinnangul Kaitseliidu ülem kaadrikaitseväelane ning kollegiaalsete organitel puudub sisuline otsustuspädevus sõjaväelisesse väljaõppesse kuuluvates küsimustes (on ainult nõuandev õigus).

Kui Kaitseliidu sõjaväelise poole kaitseks on peetud võimalikuks eelkirjeldatud süsteemi loomist, võib küsida, kas samaväärse süsteemi loomine ei oleks ka võimalik Kaitseliidu vabatahtlikkuse poole kaitseks. Ehk teisisõnu võib küsida seda, kas ei ole võimalik luua sellist süsteemi, kus Kaitseliidu vabatahtliku osa paremaks tagamiseks loodaks sarnane süsteem nagu seda on tehtud sõjaväelise olemuse kaitseks. Niisuguse süsteemi loomine tähendaks seda, et mh kollegiaalsetesse organitesse kuuluksid nt töö- või ametikohajärgselt sellised inimesed, kelle igapäevatööks on vabatahtlikkuse edendamine ühiskonnas. Samuti tuleks eelkirjeldatud tingimustele vastavad inimesed lõimida Kaitseliidu juhtimisse ka kollegiaalsete organite väliselt (samuti, nagu seda on nt Kaitseliidu ülem).

Ma ei välista, et sellise süsteemi loomine on iseenesest võimalik. Samas ei ole võimalik hetkel hinnata seda, kuivõrd keeruline nii ressursside kui aja mõttes säärase süsteemi loomine tegelikult on ning kui efektiivseks see võiks osutuda. Samuti lisaksin, et kellegi kohustamine töö- või ametikohajärgselt Kaitseliidu kollegiaalsesse organisse kuuluda võib olla samuti nende inimeste

põhiõiguste ja –vabaduste piirang – need inimesed ei pruugi saada valida tegevusala, millel nad tegutseda sooviksid⁴.

Eelnevast tulenevalt olen seisukohal, et minule teadaoleva informatsiooni valguses hinnates ei ole hetkel ühtegi sama efektiivset kuid tegevteenistujate põhiõigusi ja –vabadusi vähem piiravat meetet tagamaks mõistliku tasakaalu Kaitseliidu vabatahtlikku ja sõjaväelise poole huvide vahel. Seetõttu leian, et tegevteenistujate keeld saada valitud Kaitseliidu kollegiaalsesse organisse on vajalik meede eesmärgi saavutamiseks.

24. Piirangu mõõdukuse hindamisel tuleb otsustada selle üle, kas piirangu eesmärgi saavutamine on sedavõrd oluline, et kaalub üles selle saavutamise kaasneva negatiivse mõju põhiõigustele või –vabadustele.

Kõnesoleval juhul on tegevteenistujate tegevusala piirangu eesmärgiks tagada see, et oleks võimalikult hästi kaitstud Kaitseliidu vabatahtlik olemus.

Minu hinnangul on äärmiselt oluline tagada see, et Kaitseliit ei minetaks oma vabatahtlikku olemust. Juhul, kui Kaitseliidu olemusest eemaldada vabatahtlik element, ei eristu Kaitseliit millegi poolest Kaitseväest – mõlemad eelnimetatud organisatsioonid tegelevad sõjaväelise väljaõppe pakkumise ning sõjalise riigikaitse edendamisega. Peamine erinevus seisneb aga selles, et Kaitseliidus toimub kogu eelkirjeldatu vabatahtlikkuse, Kaitseväes aga selgelt defineeritud hierarhilise käsuahela alusel. Seega on minu hinnangul äärmiselt oluline tagada see, et säiliks nii teoreetiliselt kui ka praktikas Kaitseliidu olemusse kuuluv vabatahtlik element – viimase puudumisel ei erista Kaitseliitu Kaitseväest mitte miski. Siinkohal lisan, et on kaheldav, kas Eesti Vabariigi põhiseaduse mõistes saab Eestil olla kaks n-ö olemuslikku "kaitseväge."

Eelnevast tulenevalt olen seisukohal, et vajadus tagada Kaitseliidu vabatahtlik olemus on äärmiselt oluline.

Tegevteenistujate põhiõiguste ja –vabaduste piirang ei ole minu hinnangul kõnealusel juhul väga intensiivne. Nimelt on tegevteenistujatel siiski õigus kuuluda Kaitseliitu ning osaleda Kaitseliidu korraldatavatel üritustel, koolitustel ning mh ka sõjalises väljaõppes. Seega ei piira keeld saada valitud Kaitseliidu kollegiaalsesse organisse tegevväelase õigust osa võtta Kaitseliidu sisulisest tööst märkimisväärselt.

Arvestades piirangu (keeld saada valitud Kaitseliidu kollegiaalsesse organisse) eesmärgi olulisust (vajadust kaitsta Kaitseliidu vabatahtlikku olemust) ning seda, et kõnealune piirang ei ole väga intensiivne, märgin, et ei tuvastanud eeltoodud asjaoludel seda, et piirang oleks mõõdupäratu.

Kokkuvõte

Pöördusite minu poole avaldusega, milles tõstatasite küsimuse sellest, kas Eesti Vabariigi põhiseadusega on kooskõlas olukord, kus tegevteenistuja ei tohi saada valitud Kaitseliidu kollegiaalsesse organisse.

⁴ Tähele tuleb panna, et ka väljatöötatava Kaitseliidu seaduse eelnõu § 22 lõike 1 järgi on Kaitseliidu liikmeks astumine vabatahtlik st kedagi ei saa sundida Kaitseliidu liikmeks hakkama. Erisusena võib välja tuua eelnõu § 12 lõikes 3 sätestatu, mille kohaselt võib tegevväelase tema nõusolekuta nimetada Kaitseliidu ülema ametikohale. Vt lisaks kaitseliidu seaduse eelnõu: <http://eelnouid.valitsus.ee/main/mount/docList/6d2d693e-dee3-4b67-b0cc-d48a5575b913#BR9RsGI4>.

Analüüsinud kõnealust küsimust kehtiva õiguse ning Kaitseministeeriumi, Kaitseväe ja Kaitsealiidu seisukohtade valguses sedastan, et tuvastasin **13.01.2000 määruse nr 15 "Kaitsealiidu põhikirja kinnitamine" punkti 3.31 formaalse vastuolu Eesti Vabariigi põhiseadusega. Samas olen seisukohal, et nimetatud põhikirja punktis sisalduv tegevteenistuja keeld saada valitud Kaitsealiidu kollegiaalsesse organisse on materiaalselt Eesti Vabariigi põhiseadusega kooskõlas.**

Kuna Kaitseministeerium on ette valmistamas Kaitsealiidu seaduse eelnõud, milles kõrvaldatakse eelnimetatud keelu formaalne põhiseadusvastatus (sätestatakse keeld seaduses), ei pea ma vajalikuks hetkel teha kaitseministrile märgukirja põhikirja punkti 3.31 kehtetuks tunnistamiseks.

Lõpetan Teie avalduse menetlemise.

Edastan kõnealuse seisukoha teadmiseks ka Kaitseministeeriumile, Kaitseväe Peastaabile ja Kaitsealiidu Peastaabile. Edastatavast kirjast eemaldan Teie isikuandmed.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder

Teadmiseks: Kaitseministeerium (kantselei@mil.ee)
Kaitseväe peastaap (mil@mil.ee)
Kaitsealiidu peastaap (info@kaitseliit.ee)